

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

272	01	0017
-----	----	------

Tunnistetiedot

Kunta: KOKKOLA/Karleby Inventointinumero: SKL 17
 Alue: Öja Luokka: 1-2
 Nimi: KALLSKÄRET Ajoitus: hist/ajoittamaton
 Kohteen laji: asumuksenpohjia/tomtninga Lukumäärä: arviolta 10-30
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: Mirja Miettinen Tarkastusaika: 27.6.1996

Sijaintitiedot

Peruskartta 2322 09+06 TANKAR Pinta-ala n 200x200 m
 x = 7093 70-86 y = 2442 00-20 z = 2,5-5 m
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Tankarin majakasta 2 km lounaaseen

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä/kaupunginosa: Öja, Långön ?
 Tila/Rno/Nimi yhteismaa/smf.

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: _____ Puhelin: _____

Osoite: _____ Postitmp: _____

Kiinteistötunnus vuokrattu, ks huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot:

Aiemmat löydöt:

Tarkastuslöydöt:

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat pk ote

muut liitteet:

negatiivit:

diat:

Tarkastuksen aihe: Kokkolan museon kautta tullut paikallisten ilmoitus

Kohteen kuvaus:

Kallskäret on matala, karu ja suurehko luoto Kokkolan ulkopuolella, n 20 km luoteeseen. Tankarin majakkasaari on paikalta 1,5 km koilliseen. Paikalliset Långöläiset puhuivat ”Kallskärsborgista” ja asutusjäänteistä saarella.

Keskellä saarta, pitkässä suojaisessa notkelmassa ,joka lienee luode-kaakko suuntainen on rivissä pohjoisella rinteellä, osaksi kallion eteen tehtyjä tilapäisasumusten seinälatomuksia. Niitä on useassa kohdassa ja useita muutaman metrin läpimittaisia asumuksia/tomtningar vierekkäin, seinä seinässä kiinni. Muutamissa oli oviaukon vieressä ehkä tulisjana toiminut kivikasa. Tiiliä ei näkynyt, vaan kaikki kivet olivat saaren luontaista kiveä ja koottu latomalla melko huolimattomasti seinämiksi.

Eteläpuolisella kalliolla on ainakin yhdessä kohdassa näkyvissä verkonkuivaussepäiden tukikivikasoja (gistvall,gistgård).

Mainittiin myös ryssänuuni, mutta sitä eivät oppaat käynnin yhteydessä katajikosta ja kivikosta nyt löytäneet.

”Kallskärsborg” on kahden suuren siirtolohkareen (vähint 2-3 m korkeita) väliin jääneeseen n 2,5 x 3 m tilaan tehty samantyyppinen tomtning, sulkemalla pohjoispääty kiviseinämällä, joka on ollut n 80-90 cm korkea,osaksi hajonnut ; eteläpuolella on kivstä ladottu porttiaukko. Nimitys borg johtunee huomattavan isoista siirtolohkareista.

Kysymyksessä ovat saaristossa tavattavat kausipyyntiin liittyvät tilapäisasumukset, ns tomtningar, jollaisia on käytetty ikimuistoisista ajoista. Kökarin Otterböten pronssikautiset asumuksenpohjat ovat saman periaatteen varhaisia ilmenemismuotoja; ne lienevät kuitenkin paremmin rakennettuja kuin esim Kallkäretin selvästi historialliselta ajalta peräisin olevat, verrattain myöhäiset rakennelmat.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Pohjanlahti, n 20 km Kokkolan ulkopuolella, NW

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen: 1-2/vaatisi tarkemman kartoituksen; hyvin säilynyt kokonaisuus, edustava ulkosaariston ympäristö

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Opas: Långö byagilletin jäseniä, Kokkolan museo/Merja Passoja

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

29.1.1997

Aika

Hki

Paikka

Mirja Miettinen

Allekirjoitus

Jatkotoimenpiteitä:**Huomautuksia (esim. perimätieto) ja lisäyksiä:****Täyttöohjeita:****Tunnistetiedot**

Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiöitä), täytä samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi kortti

Hoito ja kunto

A. Kunto: 1=koskematon, 2=tutkittu osittain, 3=tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5=tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B. Alkuperäisyys: 1=täysin alkuperäinen, 2=entisoity osittain, 3=entisoity kokonaan 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C. Hoitotarve: 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostamista, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä

D. Hoitotilanne: 1=peruskunnostettu, 2=tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana

E. Rajaustarkkuus: 1=rajattu arvion pohjalta, 2=rajattu osittaisella koekaivauksella, 3=rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4=rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksi, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella

F. Vahvistustapa: 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue

G. Maastomerkintä: 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5=aitaus ja taulu, 6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman kylän tai kunnan alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI

KOKKLOUT (17)

KALLSKÄRET

-2441

-2442

7093

7092

2322 09 + 06 TANKAR